

Nakit Temelli Yardımlar Teknik Çalışma Grubu (CBI TWG)

Ulusal Toplantı Notları

24 Şubat 2026, Çevrimiçi Toplantı

Toplantı Başkanı: Ahmet Ünver (UNHCR) & Burcu Ayvazoğlu (TRC)

Notları Hazırlayan: Umay Atik (UNHCR) & Ahmet Ünver (UNHCR)

Katılımcı Kurumlar: Buca Municipality, CALP Network, ECHO, GIZ, GOAL Global, Human Appeal, IFRC, IOM, Olive Branch, Qatar Charity, SGDD-ASAM, STL, TRC, UNFPA, UNHCR

Operasyonel Konular

Şubat 2026 – Türkiye Çok Amaçlı Nakit Yardımı (MPCA) Kılavuzu

- 3RP 2026 fon çağrısı kapsamında, nakit temelli yardımların en yoğun yer aldığı Temel İhtiyaçlar Sektörü'ndeki durum ve devam eden yüksek ihtiyaçlar hakkında bilgi paylaşıldı. On sektör ortağı nakit yardımı planladığı için kılavuzların ve teknik bilgi paylaşımının güncel ve aktif tutulması önem arz etmektedir (Slayt 5-6).
- Bu çerçevede, CBI TWG tarafından güncellenen **Şubat 2026 MPCA Kılavuzu** hakkında bilgi verildi.
 - Transfer tutarları; **Türk Kızılay SUY Asgari Harcama Sepeti'ne (MEB)**, mültecilerin yoğun yaşadığı illerde emlak veri tabanlarından alınan ve hane büyüklüğüne göre hesaplanan kira ortalamalarının eklenmesiyle oluşturulan toplam MEB üzerinden belirlenmiştir.
 - Bu toplam MEB'den, Community Pulse (Topluluk Nabzı - CP) araştırmalarında yer alan hane gelir seviyeleri çıkarılarak, kirayı da içeren MEB ile gelir arasındaki boşluk hesaplanmaktadır. Söz konusu boşluğun toplam MEB'ye oranı ise önerilen MPCA transfer oranını vermektedir (Slayt 7-8).
- Mevcut finansal kısıtlar altında, kaynakların en kırılgan ve yüksek risk altındaki hanelere yönlendirilmesi öngörülmektedir. Bu sebeple hedef grup, CP anketine göre acil ve kriz düzeyinde negatif başa çıkma mekanizmalarına başvuran ve temel ihtiyaçlarını hiç karşılayamadığını belirten hanelerdir (yaklaşık %40) (Slayt 9).
 - Güncel MEB ve CP gelir verileri esas alındığında, bu grup için toplam MEB ile gelir arasındaki boşluk yaklaşık %60'tır. Bu nedenle MPCA transferlerinin bu oranı karşılayacak şekilde planlanması tavsiye edilmektedir.
 - Temmuz 2025 kılavuzunda bu oran %50 idi; ancak artan hayat pahalılığı (SUY MEB'nin %10'luk artışıyla da yansıtılan) ve kira maliyetleri nedeniyle 2026 için önerilen oran %60'a yükseltilmiştir (Slayt 10).
 - Farklı hane büyüklüklerine göre önerilen transfer tutarları da sunumda yer almaktadır (Slayt 11).
- Güncellenen MPCA Kılavuzu'nun bu hafta finalize edilmesi ve geri bildirim için CBI TWG ile paylaşılması beklenmektedir. Hesaplama tabloları da paylaşılacaktır.
- Ayrıca, **MPCA hedefleme kriterlerine ilişkin rehber belge** hakkında bilgi verildi. Bu belge ilk seviye bir önceliklendirme kılavuzu olarak değerlendirilebilir ve ortaklar saha gözlemlerine göre önceliklendirmelerini derinleştirebilir ve gerektiğinde CBI TWG koordinasyon ekibi ile ikili olarak iletişime geçebilir.
- Nakit ve kupon yardımlarında (CVA) mükerrerliği önlemeye ilişkin **referans belge** ve **Kurumlararası Mükerrerlik Önleme Platformu** paylaşıldı.
 - Bu platform aracılığıyla kurumlar faydalanıcı listelerini karşılaştırabilmektedir. Listelerdeki kimlik bilgileri blockchain yöntemiyle şifrelenmekte ve bu şekilde diğer listelerle karşılaştırılmakta ve kişisel veriler sistemde tutulmamakta veya paylaşılmamaktadır. Bu mekanizma sayesinde 2025–2026 kışlık nakit müdahalesinde 100'ün üzerinde mükerrerlik önlenmiştir.

Program Güncellemeleri

Ortakların MPCA ve Sektörel CVA Güncellemeleri

- **UFUK Horizon Development Foundation, Şanlıurfa'da** özellikle kadın faydalanıcıların koruma ve ulaşım ihtiyaçlarına yönelik olarak **kişi başı 75 ABD doları** tutarında **koruma amaçlı nakit** desteği sağlamaktadır. Proje **Temmuz** sonuna kadar devam edecektir.

- **ASAM**, deprem bölgesinde, özellikle **Hatay**'da, **üç ayrı nakit temelli yardım programı** yürütmektedir.
 - Bunlardan **ikisi Save the Children** ortaklığında **kamp tahliyelerinden etkilenen hanelere** yöneliktir.
 - İlk program kapsamında **198 haneye tek seferlik MPCA** sağlanmakta olup süreç tamamlanmak üzeredir. Dağıtım sonrası izleme (PDM) süreci de başlamıştır.
 - Yeni başlayan ikinci programda ise **Kırıkhan ve Reyhanlı**'daki kampların kapanmasından etkilenen **114 hane** için değerlendirmeler tamamlanmış, ödemelerin **Mart sonrası** başlatılması planlanmaktadır.
 - Bu iki program kapsamında kamp tahliyelerinden etkilenen ve özellikle adres kaydına kapalı mahallere taşınmak zorunda kaldıkları için temel hizmetlere erişimde zorluk yaşayan **300'ün üzerinde haneye nakit ve koruma desteği** sağlanmış olacaktır.
 - Ayrıca, **GIZ** ile deprem sonrası yürütülen nakit yardım programının **üçüncü fazı** yeni yıl itibarıyla başlatılmıştır.
 - Bu kapsamda, başta **Hatay** ve **Adıyaman** olmak üzere hanelere **Ağustos** sonuna kadar Temmuz 2025 MPCA Kılavuzuyla da uyumlu olarak **tek seferlik 31.140 TL tutarında MPCA** sağlanması planlanmaktadır.
- **IOM**, **ECHO** fonu kapsamında MPCA programı devam ettirmekte ve **Haziran'a** kadar tamamlanması planlanmaktadır.
 - **Kışa hazırlık nakit yardımının** ilk turu tamamlanmış, **ikinci tur** ise tamamlanmak üzeredir.
 - **Adıyaman ve Hatay**'daki değerlendirmelerin ardından geriye kalan yaklaşık **300 haneye MPCA** sağlanması öngörülmektedir.
- **GOAL**'un **ASAM** ile birlikte yürütmeyi planladığı pilot çalışma için hazırlıklar tamamlanmıştır ve önümüzdeki hafta başlaması öngörülmektedir. Program, **Mersin ve Kayseri**'de **kadınların sorumluluğundaki haneler ile engelli bireyleri** hedeflemektedir. **Üç aylık** nakit desteği sürecinin çıktıkları doğrultusunda daha geniş ölçekli bir programın planlanması değerlendirilecektir.

Kışa Hazırlık Nakit Desteği Özeti

- **Kışa Hazırlık Görev Ekibi**, 2025-26 kış dönemine ilişkin faaliyetleri özetledi. Bu kapsamda, Şubat ayında PDM kılavuzunun yayımlanması ve Nisan ayında da alınan derslere ve iyi uygulamalara odaklanan bir kapanış toplantısı düzenlenmesi planlanmaktadır.
- **IOM**, **Hatay İskenderun ve Yıldırımtepe Kampı**'nda **387 faydalanıcıya** kışa hazırlık nakit yardımı ve MPCA sağlamıştır (transfer tutarları sunumda paylaşılmıştır).
 - IOM'in bir sonraki desteği **Hatay Opet ve Bahçelievler Kamplarında** planlanmakta olup, kışa hazırlık yardımı ve MPCA içerecektir (transfer tutarları sunumda paylaşılmıştır).
- **STL**, **Adıyaman'da Bebek (Akpınar) Geçici Barınma Merkezi**'nin kapatılmasından etkilenen haneleri hedeflemektedir. Hedef **208 hane** olup, **Şubat** itibarıyla **92 haneye MPCA'e ek olarak 8.500 TL tutarında kışa hazırlık ödemesi** yapılmıştır.
 - Ek olarak STL Kasım ayından bu yana **Adıyaman, Hatay ve Kahramanmaraş'ta MPCA ve kışık ihtiyaçlara yönelik ek destek** sağlamaktadır. Transfer tutarları CBI TWG MPCA Kılavuzu ile uyumlu belirlenmiş; en hassas durumdaki haneler hedeflenmiş ve dağıtım büyük ölçüde tamamlanmıştır.
 - Banka şubelerindeki yoğunluğu önlemek amacıyla faydalanıcılar üç gruba ayrılmıştır. İlk üç grupta ödemesini çekemeyen hanelerin yerine, hassasiyet skorlamasına göre belirlenen başka haneler dördüncü gruba dahil edilmiş; bu grupta da bir hane hariç tüm ödemeler gerçekleştirilmiştir.
 - Üç ilde toplam **502 haneye (2.750 birey)** ulaşılmıştır ve bunların **196'sı** mülteci haneleridir. Hane başı **ortalama** ödeme yaklaşık **39.500 TL** olup, tutarlar hane büyüklüğüne göre belirlenmiştir.
 - Adıyaman'da mültecilere yönelik telefon yoluyla kimlik bilgisi ve para talep edilmesine ilişkin dolandırıcılık girişimleri yaşanmıştır. Bu kapsamda faydalanıcılara bilgilendirici SMS gönderilmiş; yaklaşık iki haftalık sürecin ardından durum büyük ölçüde kontrol altına alınmıştır.
 - Adıyaman'ın Kahta ve Besni ilçelerinde, insani yardım faaliyetlerinin görece sınırlı olması nedeniyle hedefleme kriterleri ve azalan fonların kullanımı konusunda ek bilgilendirme yapılmıştır.
 - Kurumlararası mükerrerlik önleme mekanizması **Save the Children** ve **ASAM** ile birlikte kullanılmış; bu

sayede yaklaşık 40 mükerrerlik önlenmiştir.

CBI TWG İdare ve Planlaması

- CBI TWG bünyesindeki **Nakit ve Kupon Yardımı Teknik Danışma Grubu (CVA TAG)** hakkında kısa bir bilgilendirme yapılmıştır. Ayrıntılı bilgi için **CBI TWG Şartnamesinin (ToR)** ilgili CVA TAG bölümü incelenebilir.
 - TAG kompozisyonunun 2026 yılı için yenileneceği belirtilmiş; bu kapsamda önümüzdeki iki hafta içinde üyelere ilgi beyanı için geçen sene grubun neler yaptığına ilişkin bilgileri de içeren bir çağrı yapılacağı duyurulmuştur.
 - İlgilenen üyelere CVA alanındaki uzmanlık ve deneyimlerini özetleyen kısa bir bilgilendirme (CV değil) talep edilecektir.
 - Görevin gönüllülük esaslı olduğu ve TAG üyelerinin ToR'da belirtilen CVA süreçlerine ve materyallerine teknik katkı sağlama gibi sorumluluklar doğrultusunda aktif katılımlarının beklediği vurgulanmıştır.
- **2025** yılına yönelik **CBI Haritalama** çalışması hakkında bilgilendirme yapılmıştır. Bu çalışma, Türkiye'deki nakit temelli yardımların bütçesel büyüklüğü ve hedefleri de dahil olmak üzere programatik kapsamını analiz etmeyi amaçlamaktadır. Toplanan veriler kamuya açık analiz raporları ve gösterge panelleri aracılığıyla paylaşılmakta; sektördeki uygulama ve hedefleme eğilimlerine ilişkin referans kaynağı oluşturmaktadır.
 - Geçmiş yıllarda veri toplama süreci Kasım-Ocak döneminde yürütülmekteydi; ancak 2025 yılı için birçok kuruluşun program kapanış süreçlerinin henüz tamamlanmamış olması nedeniyle haritalama çalışması önümüzdeki haftalarda başlatılacaktır. Azalan finansman ve uygulama hacmine rağmen **2025 yılında 27 kurum nakit programı yürütmüş olup**, bu nedenle güncel haritalama önemli görülmektedir.
 - Kurumlardan, mevcut program bilgilerini paylaşmaları için yaklaşık 10-15 dakikalık veri girişi talep edilecektir. Süreç için esnek ancak makul bir zaman çizelgesi belirlenecek ve detaylar ayrıca paylaşılacaktır.
- **CBI TWG 2026 Çalışma Planı** öncelikle koordinatörler tarafından güncellenecek ve ardından geri bildirim için üyelere iletilecektir.
- Bu toplantı sonrasında, 2026 yılı için **CBI TWG e-posta listesinin** güncellenmesine yönelik kayıt formu paylaşılacaktır.

Sonraki Adımlar

- Kriter değişiklikleri nedeniyle **SUY** kapsamı dışına çıkan kişilerin **yeniden başvuru** süresinin geçmiş yıllarda olduğu gibi **üç ay** olup olmayacağı hususu Türk Kızılay tarafından netleştirilecektir.
- **Geçici koruma sağlanan Suriyelilerin sağlık sigortasına erişimine ilişkin mevzuat değişiklikleri** kapsamında, MPCA'nın olası rolünün **Koruma ve Sağlık sektörleri** ile koordinasyon içinde değerlendirilmesi ihtiyacı vurgulanmıştır.
 - Yeni düzenleme ile ücretsiz sağlık hizmetlerine erişimin kapsamının katkı payı ödemesi gerekliliği nedeniyle daraldığı ve özellikle Sosyal Yardım Dayanışma Vakıflarından geri ödeme almak için başvuran özel ihtiyaç sahipleri açısından değerlendirme sürecinde ihtiyaç ve boşluk oluşabileceği ifade edilmiştir.
- Bir sonraki toplantıda **kapasite geliştirme ihtiyaçları** ele alınacak ve bu alanda sağlanabilecek destekler değerlendirilecektir. Bu konuyu destekleyecek şekilde, CALP'nin toplantıya katılımı planlanmaktadır.
- Bir sonraki toplantının **31 Mart** tarihinde gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

Eylem Noktaları

- **Şubat 2026 MPCA Kılavuzu** finalize edilerek geri bildirim için CBI TWG üyeleriyle paylaşılacaktır.
- **CVA TAG 2026** kompozisyonunun yenilenmesine yönelik ilgi beyanı çağrısı önümüzdeki günlerde iletilecektir.
- **2025 CVA Haritalama** çalışması önümüzdeki haftalarda başlatılacak; veri girişine ilişkin detaylar ayrıca paylaşılacaktır.
- **Geçici koruma kapsamındaki sağlık mevzuat değişikliklerinin** ihtiyaçlar ve MPCA'nın rolü üzerindeki olası etkileri, **Koruma ve Sağlık sektörleri ile koordinasyon** içinde ele alınacaktır.
 - Güncelleme: Konu sağlık sektörüyle paylaşılmıştır, koruma sektörü ile istişare edilecektir.
- 2026 yılı yönetim görevleri kapsamında Çalışma Planı, Şartname ve eposta listesi güncellenecektir.